

هنوز دبیر شورای عالی امنیت ملی انتخاب نشده

سعید جلیلی یا گزینه‌های بعدی

گروه سیاست: ۳۲ سال از تأسیس شورای عالی امنیت ملی گذشت و گویا تنها حسن روحانی، اولین دبیر این شورا، این روز را به یاد داشته است. او روز گذشته در توییتی نوشت: ۲۰ مهر ۳۲ سال پیش، شورای عالی امنیت ملی تأسیس شد...

صفحه ۲

چهارشنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۰ • ۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۱۳ اکتبر ۲۰۲۱

تپت‌ها

علیزاده طباطبایی مدعی شد

اختلاف بر سر جوان‌گرایی در کارگزاران

صفحه ۲

زخمی شدن دختران اصفه‌ای با کلت پنج‌ونیم

صفحه ۹

بازی تماشایی ایران و کره جنوبی با تساوی به پایان رسید

کت تن ایران است

صفحه ۱۱

الکازمی، نخست‌وزیری که مقتدی به او نیاز دارد

صفحه ۸

گفت‌وگو با علی ماجدی، سفیر پیشین ایران در آلمان:

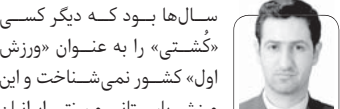
چرا مرکل میزبان روحانی نشد

صفحه ۴

حرف اول

راز و رمز رنسانس در ورزش اول کشور

امیر تامنی

سال‌ها بود که دیگر کسی «کشتی» را به عنوان «ورزش اول» کشور نمی‌شناخت و این ورزش باستانی و سنتی ایرانیان در هیاهوی رشته‌های پرهوادار فوتبال و والیبال چه در رسانه و چه در متن جامعه کم نشده بود، تا اینکه پخش زنده مسابقات جهانی ۲۰۲۱ اسلو نوژ که با درخشش دلاورمردان کشتی آزاد و فرنگی همراه بود، بار دیگر شور و هیجانی گسترده و زانداوصف در جامعه ایجاد و خانواده‌ها را پای تلویزیون میخکوب کرد. واقعیت آن است که کشتی در چهار دهه اخیر با وجود همه استعدادهای بالقوه موجود در سرتاسر کشور، در یک سیر نزولی قرار داشته و نتایج کسب‌شده در میادین المپیک و جهانی تنها جرقه‌هایی (همانند ۱۹۹۸ تهران و ۲۰۱۲ لندن) بوده که استمرار نیافته است. این موضوع را می‌توان به وضوح در افت چشمگیر جمعیت کشتی‌گیران در ۲۰ سال اخیر (از حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر کشتی‌گیر بیمه‌شده در اواسط دهه ۱۳۷۰ به کمتر از ۴۵ هزار نفر در سال ۱۳۹۸) یا سهم ناچیز مدال‌های طلای کشتی کشور در مقایسه با رقبای اصلی (مجموع مدال‌های طلای المپیک ایران در رشته آزاد ساوای است با مجموع طلاهای لوپز کوبایی) مشاهده کرد.

فدراسیون کشتی در دوره جدید خویش و پس از روی کار آمدن علیرضا دبیر در اواخر تیرماه ۱۳۹۸ با آسیب‌شناسی دقیق علل افت کشتی ایران در دو دهه اخیر و تحلیل مسائل و مشکلات فراوری ورزش اول کشور، سنگ بنای یک تحول اساسی را با هدف‌گذاری قهرمانی المپیک در هر دو رشته آزاد و فرنگی در سال ۲۰۲۸ گذاشت. مسائل اصلی فراوری کشتی در دو دسته کلان زیر ساختاری و تحلیل شد:

- الف- سیاست‌گذاری کلان ورزش
- فقدان وجود نظام جامع ورزش کشور و تدقیق جایگاه ورزش کشتی در آن
- مهجور ماندن کشتی در حوزه رسانه‌ای و کاهش انگیزه ورود نسل جدید به کشتی
- نبود منابع مالی و اعتباری پایدار برای توسعه کشتی و تأمین زیرساخت‌ها و تجهیزات لازم؛
- ب- مدیریت کشتی
- غفلت از برنامه‌محوری، قانون‌مندی، شایسته‌سالاری و اخلاق‌مداری
- بی‌توجهی به مقوله استعدادیابی و استعدادپروری و توجه به توسعه کشتی در رده‌های پایه

ادامه در صفحه ۵

احتمال انتشار مذاکرات طرح صیانت از حقوق کاربران فضای مجازی بعد از حذف و اصلاح

محرمانه پشت درهای بسته

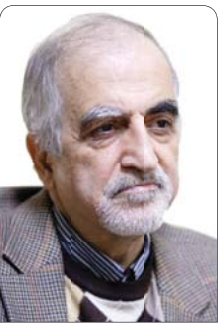
صفحه ۳

صفحه ۲

مجلس یازدهم همچنان به دنبال تسویه حساب سیاسی با روحانی و ظریف

محاكمه در بهارستان

نگاهی به وضعیت بازار نفت و جایگاه ایران یار جانی: قهاتر غیر ممکن نیست اما محدودیت دارد

گروه اقتصاد: در مدت اخیر در جهان نفت خبرهایی بود، نخست برگزاری نشست اوپک که پیش از تشکیل آن گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر تغییر در برنامه مصوب آن به رسانه‌ها رسید. رویترز در آستانه نشست به نقل از منابع آگاه درون اوپک نوشت...

صفحه ۵

سال نوزدهم • شماره ۴۱۱۷ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

«حمایت از تولید داخلی» چگونه؟

حمزه نوذری . جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

کشورهای مختلف به شکل‌های مختلفی از تولیدات داخلی حمایت می‌کنند؛ اما هم‌زمان به انحصار و رانت نیز حساس هستند و با ایجاد قوانین و مقررات سعی می‌کنند از آن جلوگیری کنند. درباره حمایت از تولید داخلی چند مسئله اصلی وجود دارد که لازم است روشن شود. نخست اینکه تولید داخلی شامل کدام محصولات می‌شود یا به عبارتی چند درصد از قطعات یک محصول باید در داخل کشور تولید شود تا به آن تولید داخلی اطلاق شود. قطعا به مونتاژ کل محصول با قطعات خارجی در داخل کشور، «تولید داخلی» گفته نمی‌شود. در این زمینه لازم است استاندارد تدوین شود. مسئله بعدی مربوط به مدت‌زمان حمایت است. حمایت از تولید داخلی در چه مدت‌زمان باید انجام شود؟ آیا دالما و در هر صورت و بدون قید و شرط زمانی می‌توان از تولید داخلی حمایت کرد؟ دو راهبرد تعرفه‌گذاری (گمرکی) بالا و در اختیار گذاشتن ارز ترجیحی و تسهیلات ارزان‌قیمت اگر شرط زمانی نداشته باشد، تأثیرات مخربی بر اقتصاد جامعه می‌گذارد که این مسئله را می‌توان در بحث تولید خودرو در ایران به‌خوبی دید. برخی کشورهای موفق، حمایت تعرفه‌ای را با محدودیت زمانی و کوتاه‌مدت انجام داده‌اند؛ اما اگر بدون قید زمانی ادامه داشته باشد و رقابت به طور کلی حذف شود، منجر به تولید کالای بی‌کیفیت و گران می‌شود که به‌نوعی تضییع حقوق مصرف‌کننده است. تجربه کشورهای مختلف از جمله ایران نشان می‌دهد که حمایت از تولید داخلی با تسهیلات و ارز ارزان‌قیمت و تعرفه‌گذاری و ممنوعیت واردات بدون لحاظ محدودیت زمانی نه‌تنها ناکارآمد است؛ بلکه نتایج مخربی بر جامعه و اقتصاد می‌گذارد. به عبارتی درپیش گرفتن این راهبردها منجر به انحراف از اهداف می‌شود؛ یعنی نه‌تنها اشتغال ایجاد نمی‌شود؛ بلکه منجر به رانت و فساد می‌شود. راهبردهای تعرفه‌ای و پولی اقتصاد را در مسیر نادرستی قرار می‌دهد و تجربه سال‌های گذشته ناکارآمدی راهبردهای مذکور را به اثبات رسانده است؛ اما اشتباه بزرگی است اگر فکر کنیم راهبردهای نامناسب حمایت از تولید داخلی که باعث چالش‌هایی شده است، به معنی انتخاب استراتژی بازار آزاد است. این تصور برای برخی پیش آمده که شکست برخی راهبردهای حمایت به معنی روی‌گردانی از هرگونه حمایت‌گرایی است. هم‌دانش نظری و تحلیلی و هم دانش عملی بر نقش فعال دولت در حمایت از تولید داخلی تأکید دارد و در همه کشورها حمایت‌هایی از شرکت‌ها و تولیدات در قالب‌های مختلفی انجام می‌شود. حتی در بازاری‌ترین کشورها بین دولت و بازار ارتباط مناسب و منطقی وجود دارد؛ اما در انتخاب راهبردهای حمایت از تولید به جهت وابستگی شدید به دولت باید محتاط بود. براساس این باید اولویت‌های حمایتی تعیین شود. بازاندیشی موضوع حمایت از تولید داخلی در قالب راهبردهای مالی و تعرفه‌ای باید در دستور کار قرار گیرد؛ چون با سیاست‌های فعلی حمایت‌گرایی، اقتصاد در مسیر نادرست قرار گرفته است. تجربه حمایت‌گرایی تعرفه‌ای و سیاست‌های پولی مسائل مهمی را دامن زده است که کارآمدی آنها را منتفی ساخته است. حمایت‌گرایی در قالب جایگزینی واردات و تولید کالاها، مصرفی برای بازار داخلی منجر به این مسئله شده که صنایع مورد حمایت به طور انحصاری، سازمان‌دهی شده‌اند. در نتیجه با هر فشار رقابتی و کاهش تقاضای داخلی ضعیف می‌شوند و قطع حمایت از تولیدکننده در آینده از نظر سیاسی-اجتماعی پرهزینه است. دراین‌میان هزینه تولید بالا و کیفیت محصول پایین است. براساس این راهبردهای حمایت‌گرایی فعلی به انتلاف منابع کشور می‌انجامد. با راهبردهای نادرست فعلی تخصصی‌کردن تولید و اشتغال برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی امکان‌پذیر نیست. درحال‌حاضر حمایت از تولید داخلی به معنای فراهم‌کردن تسهیلات و امکانات برای شرکت‌های زیرمجموعه سازمان‌های دولتی است که در حقیقت بزرگ‌کردن اندازه کلی دولت یا شبه‌دولتی‌ها است. شرفک‌هایی که به بخش خصوصی واگذار شده و ظاهرآ دارای هیئت‌مدیره و مدیرعامل و سهامدار هستند؛ اما کم‌اکن بده‌بستان قوی میان این شرکت‌ها و دولت وجود دارد. راهبردهای حمایتی درحال‌حاضر با هدف حمایت از بنگاه‌های بزرگ -که بیشتر آنها وابستگی‌هایی به بوروکراسی دولتی دارند- برای جلوگیری از تنش‌های اجتماعی ناشی از بی‌کاری روزافزون شاغلان است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

امنیت غذایی در گرو حفظ تنوع زیستی

۹۷ درصد از تولید گوشت جهانی را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل دیگر گونه‌های بسیار نادر و ارزشمند حیات وحش و محصولات زراعی در اکوسیستم‌های طبیعی به‌سرعت در حال کاهش هستند. نزدیک به ۲۰ درصد از گونه‌های وحشی ثبت‌شده توسط IUCN (اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت) که به‌عنوان منابع غذایی جایگزین انسان طبقه‌بندی می‌شود، هم‌اکنون در فهرست گونه‌های در معرض انقراض قرار دارد. تقریباً یک‌سوم ذخایر ماهیان اقیانوس صید مفرط می‌شوند و یک‌سوم آب‌زیان گونه‌های آب شیرین در معرض تهدید قرار دارند.

علاوه بر این، برخی از گونه‌ها که کمتر قابل مشاهده و توجه هستند و جزء غذاهای انسانی تلقی نمی‌شوند نیز به‌سرعت در حال کاهش و خطر انقراض هستند مانند کرده‌افشان‌ها و سایر بی‌مهرگان و میکروارگانیسم‌های کوچک (مانند حشرات، خفاش‌ها، پرندگان، مرجان‌ها، گیاهان دریایی، کرم‌های خاکی، خاک‌زیان، قارچ‌ها و باکتری‌ها). این موجودات اصلی‌ترین عامل باروری و حاصلخیزی خاک هستند. گیاهان را کرده‌افشانی می‌کنند، آب‌وهوا را تصفیه می‌کنند، ماهی‌ها و درختان را سالم نگه می‌دارند و با آفات و بیماری‌های محصولات دامی مبارزه می‌کنند. بدون وجود آنها عملاً ادامه فعالیت کشاورزی غیرممکن است؛ به همین دلیل به اعتقاد صاحب‌نظران، تنوع زیستی خود نه یک ملاحظه زیست‌محیطی، بلکه پیش‌شرط ادامه فعالیت کشاورزی و حیات بشر است. به باور عموم دانشمندان محیط زیست تاکنون اهمیت تنوع زیستی در سیستم‌های تولید مواد غذایی هنوز به‌طور دقیق مطالعه نشده و تنها بخش بسیار ناچیزی از پتانسیل‌های آنها کشف شده است. در حقیقت ما با شتاب در حال از دست‌دادن تنوع زیستی هستیم و در عین حال نمی‌دانیم دقیقاً چه چیزی را از دست می‌دهیم؛ به همین دلیل بسیاری از مراکز و مؤسسات تحقیقاتی معتقدند باید به‌سرعت برای توسعه و بهبود دانش بشری در مورد مطالعه و پژوهش اکوسیستم‌های غذایی و کشاورزی و به‌ویژه مطالعه نقش تنوع زیستی تحقیقات جدیدی پایه‌گذاری شود. این امر می‌تواند به ما کمک کند تا تنوعی را که زیربنای سیستم‌های غذایی ماست بهتر درک، حفظ و مدیریت کنیم. نگرش‌ها باید به سمتی سوق یابد که در واقع شناخت و درک مکانیسم و تأثیرگذاری تنوع زیستی می‌تواند باعث بهبود سیستم غذایی و تولید ما باشد، نه عامل بازدارنده تولید و بهبود سیستم غذا. عواملی چون رشد جمعیت، تغییر اقلیم، سرعت شهرنشینی و روند بازارهای جهانی و تجارت مهم‌ترین نیروهای محرک غیرمستقیم فشار بر تنوع زیستی هستند. تغییر

کشاورزی در برابر تغییرات اقلیمی، آفات و بیماری‌ها مقاومت به‌مراتب کمتری داشته باشد. به همین دلیل نظام کشاورزی کنونی را هم قربانی و هم مقصر زوال تنوع زیستی قلمداد می‌کنند. با توجه به ارتباط گسست‌ناپذیر سیستم‌های کشاورزی و نظام تغذیه و برای حفاظت و استفاده پایدار از تنوع زیستی، به تحول در سیستم غذا و تولیدات کشاورزی و معرفی و استقرار سیستم‌های تولید مواد غذایی پایدارتری در جهان نیاز داریم.

روند کاهش تنوع زیستی در سراسر جهان در حال شتاب است و به همان میزان فرایند خدمات اکوسیستم رو به رکود گذاشته است. به دلیل تغییرات محیطی ناشی از مداخله ناشیانه انسان و بر اساس روندهای فعلی، تخمین زده می‌شود که یک میلیون گونه جانوری و گیاهی به‌زودی در معرض خطر انقراض قرار خواهند گرفت (IPBES، ۲۰۱۹). روند شدت از دست‌دادن تنوع زیستی یک پدیده جهانی و متأثر از مداخله بی‌تدبیر انسان در محیط زیست بوده و به‌شدت نگران‌کننده است. انسان‌ها برای تأمین نیازهای غذایی خود به‌شدت وابسته به تنوع زیستی و خدمات اکوسیستمی هستند. سیستم کشاورزی و دامداری، جنگلداری، شیلات و آبی‌پروری ساخته دست بشر از به‌کارگیری یک شبکه پیچیده از موجودات زنده تشکیل شده که در خدمت تأمین نیازهای انسان درآمده‌اند همین موجودات یکی از مهم‌ترین عوامل از بین رفتن تنوع زیستی به‌شمار می‌روند. در گزارش «وضعیت تنوع زیستی جهان برای غذا و کشاورزی» (منتشرشده از سوی سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل ۲۰۱۹، FAO)، کاهش تنوع گیاهان و کشته‌شدن تعداد و تنوع دام و میکروارگانیسم‌ها که حفظ‌کننده ساختار سیستم‌های تولید مواد غذایی است، به‌وضوح نشان داده شده. در همین گزارش به تفصیل این ادعا مطرح شده است که با نابایی چرخه و احیای تنوع زیستی در سیستم غذا و کشاورزی دیگر میسر نیست. در سراسر جهان، گونه‌ها و اکوسیستم‌ها با سرعت

بی‌سابقه‌ای در حال زوال هستند و در نتیجه آن رژیم‌های جهانی تولید غذا به‌طور فزاینده‌ای یکدست و همگن می‌شوند. این روند باعث تضعیف رژیم‌های غذایی متنوع و غنی از مواد مغذی برای سلامتی انسان در سطح جهان خواهد شد. برای مثال، از شش هزار گونه گیاهی مختلف که به‌عنوان غذا استفاده می‌شود، تنها ۹ گونه (نیشکر، گندم، برنج، ذرت، سیب‌زمینی، چغندر قند، کاساوا، نخل روغن و سویا) ۶۶ درصد از کل میزان تولید محصولات را تشکیل می‌دهند. تولیدات دام به‌طور عمده در هشت گونه (خوک، مرغ، گاو، گوسفند، بز، بوقلمون، اردک و گاومیش) متمرکز شده است که

محمدحسین عمادی*

پانزدهمین اجلاس جهانی کشورهای عضو کنوانسیون تنوع زیستی سازمان ملل متحد (COP15) با هدف تدوین چارچوب جهانی تنوع زیستی پساً ۲۰۲۰ از دوشنبه (۱۹ مهرماه) در استان کومینگ چین آغاز به کار کرد. این اجلاس با توجه به بیماری عالم‌گیر کرونا با یک سال تأخیر و به‌صورت مجازی برگزار می‌شود و تا ۲۳ مهر ادامه خواهد داشت. هدف این اجلاس تصویب و نهایی‌سازی نقشه راه و چارچوب جهانی تنوع زیستی پساً ۲۰۲۰ و جریان‌سازی برای تحقق شعار دهه فعلی (احیای اکوسیستم‌ها) است. ایران که از سال ۱۳۷۵ به این کنوانسیون پیوسته است نیز به‌صورت فعال در سه سال گذشته به‌دنبال تدوین نقشه راه خود به‌منظور احیا و بهبود وضعیت تنوع زیستی در کشور بوده و با چالش‌های بنیادی در این زمینه روبرو است. شاید یکی از چالش‌های اصلی در این زمینه ناآشنایی با مفاهیم و اهمیت این مقوله در بین آحاد جامعه، نخبگان و مطالعات جهانی و اهمیت و نقش تنوع زیستی نه‌تنها به‌عنوان یک مقوله زیست‌محیطی، بلکه به‌عنوان یک پیش‌شرط ادامه بقا و امنیت غذایی است. کشاورزی به شیوه متداول و مرسوم یکی از اصلی‌ترین عوامل فرسایش تنوع زیستی و تخریب اکوسیستم‌های طبیعی بوده و ضروری است سیستم غذایی و کشاورزی در جهان و ایران اساساً متحول شود. نشست جهانی تحول سیستم غذا FSS که ماه آینده برگزار می‌شود نیز در همین راستا تدوین شده است. در این نوشتار کوتاه و به بهانه برگزاری این نشست جهانی مروری خواهیم کرد بر پیشینه، وضعیت کنونی تنوع زیستی و چالش‌ها و خطراتی که آینده و امنیت غذایی را تهدید می‌کند.

بیش از شش دهه از بازشناسی اهمیت حیاتی حفظ تنوع زیستی از طریق صیانت از گونه‌ها، منابع ژنتیکی و اکوسیستم‌ها می‌گذرد. در این مدت ضربه‌هایی اساسی به تنوع زیستی و انقراض گونه‌ها وارد شده است. تمامی مشاهدات و مطالعات جهانی گویای این واقعیت تلخ است که تنوع زیستی در حال فرسایش و کاهش فزاینده است. وسعت و شتاب در زوال تنوع زیستی، سیستم کشاورزی و تولید غذا را در برابر تغییرات آب‌وهوایی، هجوم آفات و بیماری‌ها آسیب‌پذیر و سیستم غذا و تغذیه جهانی را روز به روز نامتوازن‌تر می‌کند. این امر به‌منزله تهدید جدی برای امنیت غذایی جهانی بوده و باعث می‌شود

ادامه در صفحه ۲